

V I E N Y B Ė

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

84 M. 3 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1970 M. VASARIO (FEBRUARY) 13 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 30 C

LIBERTY FEDERAL PREZIDENTAS adv. Charles S. Cheleden sveikina Direktorių Emeritus Stanley Wasikonį, kuris banko tarnyboje, kaip direktorius ir valdybos narys, tarnavo 55 metus. Stovi (iš k.) direktoriai Russell H. Beale, Anthony E. Martin, Jr., Ona M. Cheleden, Leonard F. Leone, Stanley Wasikonis, Edward Wayne, Ch. S. Cheleden, adv. Arthur S. Lorch, John E. Sindoni ir John J. Matulis.

Pasaulyje

Standard Oil Co. šiemet minės 100 m. sukaktį. Ta proga, spauda primena, kad Rockefellerių b-vė kontroliuoja antrą didžiausią Chase National banką, Penn Central geležinkelį, turi kelis šimtus laivų, žemių, dvarų daugelyje pasaulio valstybių, ypač Pietų Amerikoje ir arabų kraštuose. Rockefellerių du šeimos nariai yra gubernatoriai, New Yorko ir Arkansas valstybėse. Kasmet jų turtai keičiasi kartų padidėja. Dėl to mažieji vis greičiau ir greičiau kiekvienais metais išvaromi iš biznio.

Radikalus kovotojas prieš karus pagarsėjęs dr. Benjamin M. Spock daugiausiai pajamų turi iš jo 1946 m. parašytos knygos: "Baby and Child Care" -- Kūdikių ir Vaikų priežiūra. Nuo kiekvienos knygtės jis gauna po 5 c. Per metus susidaro \$30,000 honoraro, kurio dalį skiria kovai prieš karus.

Amerikos Mokslių Akademija skelbia, kad jeigu tu jau pat nebus imtasi žygių orui ir vandeniu nuo teršimo saugoti, žmonijai liko 30 m. gyventi, save susinaikinsianti. Vyriausybė įsakė Amerikoje veikiančiom 43 lėktuvų bendrovėm iki 1972 m. surasti būdus, kaip sprausminiai lėktuvai neterėtų oro.

Juozas Kazlauskas iš Vilniaus, tarnaudamas kariuomenėje Tolimuose Rytuose laivyne nufotografavo gražių ir įdomių jūros nuotraukų. Už jas laimėjo Izvestia laikraščio II premiją.

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ LIBERTY FEDERAL ĮSIJUNGĖ GERMANTOWN BANKINĖ ISTAIGA

Amerikoje dabar priimta didelėms įstaigoms jungtis į dar didesnes. Tai ypač pasitebėta bankinių įstaigų veikloje. Be to, ir Federalinė valdžia šias įstaigas skatina jungtis.

Philadelphia Lietuvos Liberty Federal trijų bankinių įstaigų tinklą š. m. sausio mėn. įsijungė Germantown Savings and Loan Association, prisiimdama Liberty Federal vardą. Tokiu būdu Liberty Federal vardu Philadelphiaje dabar veiks

net keturi bankai įvairiuose miesto rajonuose.

Nuo pat įsikūrimo 1901 m. banko vadovybė, tarnautojai ir taupytojai buvo ir tebėra veiklūs Lietuvos organizacijose. Iš apie 60 banko tarnautojų didžiuluma yra lietuviai, bet kas svarbiausia, tai kad vadovybė ir direktorių ir tarnautojų tarpą įjungė ir nemažai trečiosios kartos Amerikoje gimusių lietuvių. Banke taip pat dirba visa eilė naujakurių ir vyresnės kartos veteranų, kaip pvz.

Zigmas Jančiauskas, Cesonis ir kiti. (Plačiau 6,7,8 pusl.)

Philadelphia Lietuvos Liberty Federal bankinė įstaiga turi pagrindinį Lietuvos bankininkų sąjungoms. Tuo tarpu kai kitose Lietuvos kolonijose lietuvių organizacijos ir įstaigos savo narių skaičiumi mažėja ir nyksta, tai ypač džiugu išgirsti, kad Philadelphiaje lietuviai šuoliais žengia pirmyn.

Savo 69-uosius metus Liberty Federal pradeda jau su keturiais skyriais ir arti 100 milijonų dolerių kapitalo. Sveikindami Liberty Federal naujais laimėjimais, tegalime linkėti, kad į taupytojų

eiles įsijungtu ir Amerikos lietuviai iš visu kolonitu. Pagal prezidento adv. Ch. S. Cheleden davinius, Liberty Federal lietuvių kilmės taupytojų turi 28 Amerikos valstybėse, bet jų galėtų būti daugiau.

Apie Liberty Federal ir Germantown Savings & Loan Association "sutuoktuves" plačiai rašė Philadelphia didžioji spauda. Tai ne eilinis įvykis, kad imigrantų įkurta įstaiga su \$100 milijono dolerių kapitalo.

Liberty Federal šandien įgijęs viso miesto gyventojų pasitikėjimą.

LIBERTY FEDERAL PREZIDENTAS Charles S. Cheleden ir vykdančioji viceprezidentė Ona M. Cheleden. Savo ilgu metu veikla jie apvainikavo dar vienu laimėjimu.

KEISTINI ŠŪKIAI

PRANE LAPIENĖ

Kai prieš trejus metus važiavau taxi šalia Maskvos esančiu gražiu plentu jo šalimis mačiau didžiulę lentą, kuriose stambiomis raidėmis buvo užrašai. Šoferis aiškino, kad jose skelbiama pasauliui lygėbė, taika, gerbūvis ir visiems laisvė. Tada pagalvojau, kaip būtų beprasmiškos tokios lentos mūsų šalyje, kur -- ir neskaitant jokių greitkeliuose šūkių -- įvyksta daugybė katastrofų! Rusijoje kas kita. Gražus plentas veikia tūščias, mašinų labai reta. O ir ten, šoferiui man beaiškinant tų lentų obalsius, prasivažiavo balta linija ir... teko sumokėti policininkui 9 rublius pabaudos.

Nusistebėjau dabar skaitydama, spaudoje, kad mūsų vyriausieji veiksniai -- imasi lentas Amerikoje statyti -- siekiant Lietuvai laisvės. Kaip tai turi būti daroma, pavyzdį parodė dr. Petras Vileišis, savo lėšomis pagaminęs lentą ir ją pastatęs viename Connecticut valstybės greitkelyje. Lentos šūkių toki: "We demand freedom for Lithuania!... America beware! Communism promotes wars, riots slavery!" Parasas -- "American Lithuanian Community, Inc."

Pirmiausia lentos iniciatorius neturėjo teisės tokio parašo dėti, neatsiklausęs Amerikos lietuvių. Daugumai lietuvių yra tai įžeidimu, parodant juos esant visiškai ignorantais! Argi dar kas nemato kaip Amerika "beware"?

Taip, Amerika mato kas dedasi pasaulyje. Amerika neužmiršo nė Rusijos revoliucijos. Ji atidžiai seka Kinijos ir Pietų Amerikos judėjimus. Ne kurčia yra ir šios šalies vadiniams gatvės triukšmadariams. Ji savyje vykdo didelį perversmą. Bet tai daro tykliai, be triukšmo iš viršaus, artėdama socialistinėms šalims ir savo santvarka. Kai kas jau dabar tvirtina mus gyvenančius pusiau komunistinėje šaly!

Kasdien spaudoje skaitome kiek tūkstančių didmiesčių žmonių atsisako savo turto, didelių apartamentinių namų, ir patys dingsta. Del ko? Perdėdėli jiems valdžios daromi spaudimai, jie grasinami baudomis už nuomininkų reikalavimų nepatenkinimą, už neremontavimą jų būty. Bet nuomų pakelti -- neleidžiama! Mokesčiai už nuosavybes taip pat kasmet keliami.

Tęsiama 12 psl.

LIETUVIAI PASAULYJE

• Virgilijus K. Villamas baigė Maryland universitetą gaudamas jau inžinieriaus Bachelor of Science laipsnį. Tai dr. Vlodo ir menininkės Reginos Villamų sūnus. Tuoj pat gavo kvietimą dirbti Bethlehem Steel Co.

• Prof. J. Eretas, Vasario 16 proga Civitas žurnale Sveicarijoje, rašo apie Lietuvą, Latviją ir Estiją.

• Lietuvos nepriklausomybės sukakties proga Italijos lietuvių saleziečių spaustuveje atspausdinti vokai paminėti Lietuvos Seimo 50 m. sukaktį.

• Genovaitė Lisauskienė iš Kulautuvos mokytoja Gvinėjoje, Afrikoje.

• Adj. Chef J. Tomkus nuo vasario pradžios paskirtas Fontainebleau, Prancūzijoje intendantūros viršininku.

• Stimme der Freiheit (Laisvės balsas) leidžiamas Saabruicken, Vokietijoje patalpino prof. Z. Ivinskio ir dr. P. Karvelio straipsnius apie Lietuvą.

• B. Kərbelenė priimta į Tufts universitetą Bostone. Ji ruošiasi dramos daktarės laipsniui.

• Aleksandro ir Onos Sulaičių sūnus Donatas su darbovietės bendradarbiais išvyko į Tokyų, Japoniją.

• Aktoriaus L. Valiuko, gyvenančio New Haven, Conn. ruošiamas pirmasis lietuviškas lėlių teatras New Yorke.

• Kai vyksite į Paryžių, būkite tikri, kad Prancūzijos lietuvių bendruomenė jus laukia ir kviečia jus aplankyti. Adresas: 26 rue de Navarin, Paris 9. Telefonas 526.33-24.

• C. Nekvedavičius iš Herford, Vokietijos praneša, kad Muenster universitete filosofijos fakultete į egzaminuojamuosius dalykus įtraukta ir baltų filologija. Slavistikos-baltistikos seminare galima 10 semestrų studijuoti lietuvių, latvių ir senųjų prūsų kalbas. Toj srity universitete yra gerai įrengta biblioteka.

• Mokytojas Stasys Stančius amerikiečių organizacijos Jaycee, Nashua, N. H. skyriaus jau antri metai pareikamas, kaip žymiausias pilietis -- pernai, kaip mokytojas, šiemet kaip žymiausias miesto pilietis.

• Jonas Chesson-Česiūnas, Nashua, N. H. miesto tarybos narys, išrinktas į miesto komisijas: finansams, mokykloms tvarkyti, gatvėms pravesti ir išvykai organizuoti.

• Lituanus žurnalas pernai pakeltė adresus net 740 skaitytojų. 530 skaitytojų pakeltę gyvenvietę pradėjo žurnalą skaityti, 340 atsiskaitę prenumeruoti, vieni dėl senatvės, o likusieji priešasčių nenurodė.

• Dr. L. Silbajoris Vasario 14-15 įvykusiame Latvių kultūros draugijos simpoziume, Vanagu salėje, 34 Kenilworth St., Roxbury, Mass. kalbėjo apie baltų kultūrų bendradarbiavimą.

Savamokslė menininkė Ursulė Astrienė iš Grand Rapids, Mich. laiko iš šiaudelių padarytą paveikslą "Gedimino kalnas". Apie pora dešimčių tokių paveikslų buvo išstatyta Balzėko liet. kultūros muziejuje. Ten pat buvo ir graži jos pagamintais žaislais papuošta eglutė.

E. Šulaičio nuotrauka

Kalifornijoje

• Muz. Onos Metrikienės pagerbimas įvyks kovo 15, sekmadienį. Bus paminėta jos 50 metų muzikinė veikla ir 35-rių metų vedybinė sukaktis.

10:30 val. šv. Kazimiero bažnyčioje šv. Mišios. Giedos parapijos choras, sol. A. Pavasaris ir O. Deivickienė.

12 val. parapijos salėje vaišės ir akademijs su koncertine dalimi. Dalyvauja: "Vakarų Aidų" ansamblis, vad. O. Metrikienės ir solistai: R. Aukškalnytė, K. Bichnevičienė ir B. Dabšienė. Kviečiami visi lietuviai skatlingai dalyvauti.

• Inž. Bronius Michailis, iki šiol gyvenęs Chicagoje, Ill., persikėlė gyventi į Los Angeles ir čia gavo gerą darbą. Su juo kartu atsikėlė ir jo žmona Irena su penklais vaikučiais: Angelė, Diana, Laura, Bronius ir Audra. Angelė ir Diana pradėjo lankyti šv. Kazimiero Seštadieninę Mokyklą, Michail Woodland Hills nusipirko puikią rezidenciją.

• Sol. Jonas Vaznelis iš Chicago, Ill., yra pakviestas dalyvauti Los Angeles šv. Kazimiero parapijos rengiamoje Lietuvių Dienoje, kuri bus birželio 21, Los Angeles, Cal. Tai bus pirmasis šio žymaus solisto pasirodymas parapijos rengiamoje Lietuvių Dienoje.

• Teis. Juozas Peters, buv. žymus Lietuvos Vyčių veikėjas ir daug padėjęs Los Angeles šv. Kazimiero bažnyčiai teisiniuose reikaluose, sunkiai susirgo širdimi ir yra gydomas St. Luke's Hospital, Pasadena.

• Inž. Algimantas Giedraitis, iš Conn. valstijos, persikėlė gyventi į Los Angeles. Netrukus atvyksta ir p. Eglė Giedraitienė su sūnumi Edmundu. Los Angeles nuo seniau gyvena ir Giedraitčių brolis, dr. Giedraitis su šeima.

• Aquilina Odienė iš Chicago atostogavo Los Angeles pas savo draugę S. Leškienę.

Knight Cap

August Traun, sav.

LIETUVIŲ RESTORANAI

UŽKANDŽIAI

PIETŪS

VAKARIENĖ

IVAIRŪS

ŽUVIES

PATIEKALAI

810 Chestnut St., Philadelphia, Pa.
ir
Baltimore Pike & Providence Rd.
Media, Pa.

VYT. BELECKAS
Savininkas

Winter Garden Tavern Inc.

1883 Madison Street
Brooklyn, 27, N. Y.
Tel. EVergreen 2-6440

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

LIETUVIAI CHICAGOJE

VLIKas ruošia seminarą jaunimui

VLIKas ruošia jaunimui seminarą birželio 6-7 dienomis Chicagoje. Pagal Eltos pranešimą, Kontrolės komisijos vadovu V. Vaitekūnas pateikė 1969 m. VLIKo ir Tautos Fondo apyskaitas, kurias valdyba patvirtino. Jurgis Valaitis Tarybai pateikė VLIKo sudarytos naujos Tautos fondo valdybos, su prel. J. Balkūnu priešaky, sudėtį. Fondo sekretorius Juozas Pažemėnas referavo apie v-bos darbą ir planus ateičiai. Bet visuomenė nepaskelbė kokie planai bus vykdomi. VLIKo įstatymams pakeisti komisija: V. Vaitekūnas, dr. B. Nemickas ir B. Bieliukas. Lietuvos ūkininkų sąjunga paskyrė atstovu jaunuolį Aleksandrą Vaitiekūną. Posėdžiui pirmininkavo Lietuvos krikščionių demokratų atstovas P. Vainauskas, sekretoriavo Lietuvos valstiečių liaudininkų atstovas P. Dulevičius.

● Gimtoji Kalba žurnalas, kaip praneša LB Kultūros fondas, nebeišeis. Priežastis -- "nesurastas redaktorius"... Norintieji sudaryti komplektus, ar kitokios informacijos gali kreiptis pas J. Šlajų, 4004 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60632.

● Inž. Valdas Adamkus, iš Chicagos, J. Green ir P. Wisman sausio 30 paskirti komisijoje iki balandžio 1 paruošti ir įtekti Vidaus Reikalų sekretoriui rekomendaciją, kaip paskirstyti 8 milijonus dolerių iki gruodžio 31 Amerikos vandenims filtruoti įstaigoms įrengti.

● Sol. Stasys Baras vasario 21 išskrenda į Australiją koncertuoti. Pakeliui sustos Hawaii salose. Kelionėje išbus dvi savaites.

● Donaldas Kareiva, Chicagos jaunuolis, miesto mero apdovanotas \$50 žymeniu jam laimėjus konkursą susisiekimo šūkiui. Jis yra La Salle aukštesniosios mokyklos mokinys.

● H. Dovilas iš Chicagos sausio 6 išvyko į Paryžių studijuoti architektūros.

● Zigmąs Umbražiūnas, chigagietis, keliauja aplink pasaulį. Dabar yra Naujojoje Zelandijoje.

● Vytautas Kasniūnas, žurnalistas, sugebąs aprūpinti eilę lietuvių kalba laikraščių trumpomis žinių santraukomis, konkurso keliu -- parinktas dirbti patarėjo-Consultant pareigose Metropolitan Life Insurance Co., Chicagoje.

● Bendruomenės apygardų bei apylinkių rinkimai įvyks gegužės 16 -- 17 dienomis.

● Povilas Dirkis, Alvudo kultūrinio skyriaus vedėjas, kovo 7 d. 7 v. v. Marquette Park lietuvių bažnytinėje salėje skaitys paskaitą tema: Ko pasaulis laukia 2.-000 metais pranašysčių aki-vaizdoje.

● Akt. Alg. Dikinis ir sol. Liorentas dalyvaus komp. J. Strolisio kūrinių koncerte kovo 8 d.

● Jaunimo simpoziumas įvyks geg. 2 -- 3 Chicagoje Jaunimo centre.

● A. Rūgytė, Jaunųjų lietuvių istorikų ruošiamam diskusijų susirinkime, kovo 5, 6547 S. Washtenaw Ave., skaitys paskaitą tema: Lietuva iki Jogailos laikų, Akademinių jaunimą organizuoja ir kviečia Virgilijus Krapsauskas, kuris ragina mūsų jaunimą dalyvauti diskusijose ir peržvelgti Lietuvos istoriją.

Žurnalistas Albertas Laurinčiukas, atvykęs iš New Yorko dešimties dienų vizitui į Chicago, aplankė ir Cicero lietuvius. Nuotraukoje jis kalbasi su O. Šulaitiene ir M. ir V. Judzentavičiais.

E. Šulaičio nuotrauka

Rašytojas Marius Katiliškis, kurio knyga "Miškais ateina ruduo" pasirodė Lietuvoje, kalba dail. Vyto Reimeikos parodos atidaryme Čiurlionio galerijoje Chicagoje. Parodoje buvo išstatyti šio Montrealyje gyvenančio jaunosios kartos dailininko 33 darbai.

E. Šulaičio nuotrauka

JAUNIMAS EINA SAVAIS KELIAIS!

Nežiūrint kiek tėvai jaunimą pratina skaityti mūsų spaudą, jaunimas nori savos. Štai keli pavyzdžiai: Mokslinio Balsas, Hamilton, Ont. Kanados mokslievių kuopos laikraštėlis. Redaguoja Kestutis Seštokas. Šioj kolonijoje lietuvių jaunimo yra 50.

Pirmyn Jaunime, Toronto, Ont., Kanadoje, redaguoja Rita Kolyčiūtė. Sako, kad šis jaunimo būrys sudaro didžiausią lietuvių mokslievių kuopą pasaulyje, bet kiek narių -- nepasako.

Jaunystės Kelio, New Yorko mokslievių kuopos laikraštėlis, redaguojamas kolektyvo.

Visuose leidiniuose yra iliustracijų. Kanadiškių geriau paruošti, negu Brooklynne išėinąs.

● Žurnalas Esperanto, leidžiamas Olandijoje paskelbė Kristijono Donelaičio Metų ištrauką, kurią iš lietuvių kalbos į esperanto išvertė Kauno mokytojas Klemensas Naudžius. Telpa ir V. Jurkūno iliustracijų.

SKAUTAI PREKIAUJA. - Chicagos jūrų skautai sausio 25 Jaunimo namuose surengė Klaipėdos uosto mūgę. Matomi lankytojai ir prekyautojai. Už tinklo, scenoj "Gintaro kavinė".

V. Zalatoriaus nuotrauka

VIENYBĖ

The oldest Lithuanian newspaper in the world was established by Juozas J. Paukšys in 1896. It is published bi-weekly by Valerie Tysliava and Jonas Valaitis at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Telephone: Applegate 7-7257. Editor: Jonas Valaitis; Managing Editor: Valerie Tysliava; senior Editor: Vytautas Širvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Associate Editor: Edvardas Sulaitis. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. All manuscripts are subject to editing. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. 11201

mes

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Mus pasieke kinų mada — metus krikštyti. Kinai metus vadina gamtos vardais. Jie sako, šie yra zuikio metal, anie šunies, tretii povo. Mes vardus imame iš visuomenės istorijos: laisvės kovų, šeimos, jaunimo ir taip toliau. Mes, vienybininkai, pakrikštykim 1970-uosius metus Vienybės metais, kad visi lietuviai sueltų kultūros, meno ir politikos reikalams į vienybę. Padirbėkime — sutelkti fonduką, kuris padėtų Vienybei baigti šį šimtmetį ir dar eiti toliau. Idėja graži, ryžto nestokoją, Amerikos lietuvių tautinė grietinė dar nesurūgo. Kiekvieną prenumeratą atnaujindami — prisiųskime ir auką Vienybės sveikatai!

* * * *

Visais amžiais jaunimas buvo judrus. Šiuo metu kai kurio jaunimo judrumas reiškiasi taip, kad visame pasaulyje senimas stebisi jo reiškimusi — ir nesupranta! Pavyzdžiui, Amerikoje "bitlių" "rakinrolo" muzika sutraukia tūkstančius. Tas pats ir su "popmuzika" (populiaria muzika). Tokis muzikališkumas veikia jaunimą net Lietuvoje. Muzika, sakoma, esanti daina be žodžių.

* * * *

Vilniaus Kultūros barų žurnalas bando nuostabų jaunimo dabartinį judrumą išaiškinti. Juk kinų diktatorius Mao savo jaunimo judrumą pakurstė sunaudoti tikslui — apardyti savo partijos įsisenėjusį aparatą, kuris nebenorėjo jo vadovybei klusti. Vilniaus Kultūros baruose rašoma:

"Tik susidarius atitinkamoms visuomenės-kultūros sąlygoms šios rūšies muzika įgyja poveikio. Bigbytas (Big Beat) atsirado, kaip jaunimo sąjūdis, kelti protestą ir pareikšti save.

Karo ir po karo jaunimas pasaulyje pastebi daug neteisybės. Jis nesupranta, kodėl suaugę žmonės negali gyventi taikoje ir ramybėje, kodėl gyvenime daiktai, yra, tarytum užgožę žmogų. Jaunimas ėmė protestuoti elgesiu, apsirėdymu, ilgais plaukais, maištauja — nežinodamas prieš ką, bet protestuoja! Gal prieš save, prieš savo silpnumą, prieš vienatviškumą civilizacijoje? Ilgais plaukais apsilėgę eina į gatvę su gitaromis, — ir dainuoja... apie meilę..."

* * * *

Lietuvoje jaunimas, sakoma, taip pat, telkiasi į gitarininkų ansamblius ir kuria "bigbyto" bei džiaz dainas ir melodijas. Šiam "liaudies dainų" moderniam sąjūdžiui kai kas kludo. Tur būt, junta, kad čia reiškiasi Lietuvos jaunimo protestas prieš Lietuvos gyvenimo sąlygas, kurias, šiuo metu, jaunimas yra bejėgis pataisyti, kaip jaunimas tebėra bejėgis gyvenimą pagerinti visam pasauly?

* * * *

ALTas VLIKui nuo 1945 m. gruodžio iki 1969 m. gruodžio yra suteikęs \$293,734.17. Kiekvienam šių Amerikos lietuvių taip nuėjusiam doleriui tinka poeto Baltrušaičio žodžiai: "Ženklink kaktą kryžium juodu".

Gianakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

Ar mes kultūriškai kylam ar krintam?

Tokį klausimą kažkas buvo prasi-manęs maždaug prieš penkiolika metų. Štai atsakymai iš Lietuvių Dienų:

Dr. K. Alminas: Taigi, kylame.

Arch. Arbas: Kylame.

A. Banionis, skautų veikėjas: Kylam.

A. Galvydis, visuomenės veikėjas: Mūsų kultūrinis gyvenimas kyla.

J. Gaižutis, organizacijų pirminkas: Kultūrinis gyvenimas kyla.

Juozas Gobis: ... Vakarų pasaulyje mūsų kultūra nebus kritusi.

Antanas Gustaitis, didelis šaipokas: Įžeidžiantis klausimas: mes visada kilome ir kylame.

Inž. J. Gimbutas: Kylam tie, kas palaikome ryšį su Amerikos kultūrinio gyvenimu.

Dr. M. Gimbutienė: Nei kylame, nei smunkame.

Kun. L. Jankus: ... praturtėjęs, praplėtėjęs...

Faustas Kirša: Vidurio kelias, atrodo, bus tikresnis.

F. Kudirka, mokytojas: Kultūros laukuose aiškiai atsiliegame.

V. Kulbokas, mokytojas: ... jau matyti pavojingų apatijos žymių...

V. K...us, LB veikėjas: ... tvirtai kero, plečiasi.

Dr. J. Leimonas: ... tragiškas mūsų gyvenimo momentas.

K. Mockus, mokytojas: Gerai, jeigu dar ne taip smarkiai smunkame.

V. Pauža: Lietuvių kultūrinė veikla smunka.

Dr. P. Raulinaitis: Neabejotinai, kylam.

Bronys Raila: Darbingumo, taupumo ir šykštumo dorybės stačiai žydi...

S. Šimoliūnas: Politinis motyvas lietuviškoje veikloje yra žymiai nublukęs.

Ir taip toliau.

Praėjo penkiolika metų. Jau aišku, kad kilome tokiu tempu, kad daugelio plaukai atsilikę, pliki viršugalviai, kaip kalnų viršūnės, kyši. O iš tikrųjų anas klausimas tada tebuvo nevykęs žaismas. Iš klausimo neaišku, kaip atsakinėtojai turi suprasti kultūrą.

Įvairūs supratimai, įvairūs ir atsakymai.

Sąmoningesni atsakinėtojai (Gimbutas, Kulbokas, Raila ir kt.), nors ir nežymiai — apibrėžia savąjį kultūros supratimą. Tokių ir atsakymai tikslingesni.

Po penkiolikos metų, manding, arčiausiai tiesos yra Vl. Kulbokas ir Dr. J. Leimonas. Vis daugiau mūsų žmonių persėda į Amerikietiškos kultūros vežimą. Kiti išmiršta. Vis geriau matomas "tragiškas mūsų gyvenimo momentas".

Laiškas vienybiečiams

AR IŠGIRDOTE ZIGMO JANKAUSKO
ŠIRDIES BALSA

Aš nemėgėjas rašyti ilgus laiškus, tačiau jaučiu lygiai tą patį ką jaučia Zigmąs Jankauskas, žinau kad mūsų seniausias laikraštis Vienybė, bešališkai protaujantis, lietuvių vienybės ir tautos laisvės reikalais besirūpinantis praeityje ir dabar, kad laikraščio Vienybė išlaikymas svarbus visiems geros valios amerikiečiams lietuviams, todėl rašau ir klausiu Jūs vienybiečiai: ar Jūs girdėjote Z. Jankausko širdies balsą kviečiantį mus visus vienybiečius suorganizuoti Fondą laikraščiu Vienybė išlaikyti?

Vienybė buvo praeityje ir dabar tebėra lietuvių vienybės idealui klestėti spaudos organas. Vienybė per virš 80 metų skatino amerikiečius lietuvius būti vieningais, ryžtingais ir kovingais už lietuvių tautos laisvę ir nepriklausomybę. Dabar Vienybė skatina užsienyje gyvenančiuosius lietuvius būti vieningais, ryžtingais ir kovingais, siekiančiais išlaikyti lietuvių kultūrą ir palaikyti ryšius su Lietuvoje gyvenančiais lietuviams, kurie siekia to paties tikslo.

Mes, vienybiečiai, žinome, kad mūsų vieningos ir ryžtingos tautos gyvenimas neribotas. Žmogus gyvena ir miršta. Bet tauta, jei vieninga, kultūringa bei ryžtinga, gyvena amžinai! Tad remkim Vienybę kaip mūsų tautos žmonių Vienybės, ryžto bei vilties

akstiną pasiekti Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės.

Vienybė akiai neseka nei dešiniųjų nei kairiųjų internacionalų spaudos organų nei politinių grupių, darančių Lietuvai daugiau žalingos negu naudingos politikos; neskatina amerikiečių lietuvių nutraukti ryšius su Lietuvoje gyvenančiais lietuviams. Priešingai, Vienybė skatina užsienyje gyvenančiuosius lietuvius palaikyti ryšius su Lietuva, su jos žmonėmis.

Mes, gėrimės mūsų brolių ir seselių Lietuvoje gyvenančių ryžtu, vienybe ir kultūrine veikla, jų kultūros kūrybos darbais. Mūsų politika nesiderina su internacionalistų iš dešinės nei kairės vykdoma "politika" labiau žalinga negu naudinga Lietuvai.

Šią tikrovę žinodamas gerb. Z. Jankauskas skatina mus, vienybiečius, eiti tiesiu mūsų tautos vienybės ir laisvės siekimo keliu, skatina mus suorganizuoti laikraščio Vienybė leidimui fondą, kuriame Jūsų sudėtieji pinigai įvestuoti į sekuracijas, duosią pakankamai pajamų Vienybei išlaikyti. Z. Jankauskas yra bankininkas, Jis žino ką Jis sako. Todėl aš, labai vertindamas Jo iniciatyvą, pareiškiu, kad jei bus organizuojamas fondas, aš šimtine, o gal dvigubai ar dar daugiau skirsiu į Vienybės išlaikymo fondą. Lauksiu kitų vienybiečių šiuo veikalū pasisakymo.

ANDREW RĖKUS

Hartford, Conn.

KUR MES STOVIME?

Pastabos Tęsinys

10.

Chicagoje kai kurioje spaudoje vis nebaigiamas toks "pedagoginis" ginčas: ar Kosto Kubilinsko eilėraščiai išseivų mokyklose naudotini ir ar su Kubilinsko eilėraščių, vadovėlis Rūtelė geras? Viešai prašau kolegas mokytojus ir draugus negaišinti laiko ir į užpuolimus nereaguoti. Ir štai dėl ko.

Vadovėlio atsisakė dvi mokyklos, kurios jau nuo seniau buvo Chicagos mokyklų kolektyve, lyg atsiderinusios stygos. Mokytojai Lietuvoje turėdavo paprotį vadovėlius pasirinkti, nes rinkti ir buvo iš ko. Pagal tą įprotį, išseivų mokyklose nebūtinai visi turi naudoti vien Rūtelę ar vien Kregždutę.

Kas kita įkyrios kai kieno pastangos Rūtelę nuvertinti, kaip politiškai blogą vadovėlį. Užkliuvo Lietuvoje gyvenusio poeto Kosto Kubilinsko gyvenimas. Tiesa, Kubilinsko gyvenimas negali būti vainikuojamas nei didvyrio nei kankinio vainikais, kaip ir ne vieno pabėgėlio Vakaruose, metus neprasmingai leidžiančių girtuokliaujant ir visokius Kubilinskus aprėkiant.

Išseivų veikla Lietuvos spaudoje

EDVARDAS ŠULAITIS

Šiuo metu jau nėra naujiena, kuomet matome išseivų lietuvių veiklos aprašymus (ir dažnai gana kultūringame stiliuje) Lietuvos spaudoje. Šioje srityje pradininku buvo žurn. Vytautas Kazakevičius, kuris dar ir dabar stropiai registruoja išseivų kultūrinis įvykius Pergalėje, Nemune ir kituose žurnaluose bei laikraščiuose.

Susipažinkime su pačiu V. Kazakevičiumi. Tai dar, palyginus, jaunas vyras (gim. 1930 m.) Kaune. 1955 m. baigė Vilniaus un-tą. Žurnalistinį darbą pradėjo 1951 m., kuomet reikėsi Tiesos redakcijoje. 1957-63 m. dirbo Sporte, 1963-66 m. -- Tėvynės balse ir po to -- Gimtajame krašte. Nuo 1967 m. -- Kultūrinių ryšių su užsienio lietuviams komiteto pirmininko pavaduotojas.

Darbas Tėvynės balse. Gimtajame krašte ir vėliausios jo pareigos davė ir duoda progų palaikyti glaudų kontaktą su išseivais; su jais susirašinėti, sekti išseivų lietuvių spaudą, asmeniškai susitikti su užsienyje gyvenančiais lietuviams ir pan. Todėl neuostabu, jog jo užsienio lietuvių veiklos pažintis yra nepripuolama, o eksperimento pobūdžio, nors, žinoma, ne visuomet visiškai tiksliai, kas yra savaime suprantama.

Išsamios yra V. Kazakevičiaus pastabos Pergalėje, kur jis kiekviename numeryje prirašo skyrelį "Iš užsienio lietuvių kultūrinio gyvenimo". Anksčiau jis ten pasitenkindavo kronikinio pobūdžio žiniomis, o dabar daro išseivų veiklos apžvalgas ar panagrinėja kai kuriuos išseivų spaudos pareiškimus.

Štai, 1969 m. Pergalės Nr. 11 V. Kazakevičius skaitytojus supažindina su Akiračiuose tilpusiu V. Rastenio ("prie jaunųjų liberalų besiglaudžias tautininkų žurnalistas") straipsniu. Jame V. R. pasisakė prieš tuos, kurie nepalankiai pažiūrėjo į kai kurias kalbos reformas išseivijoje. Čia minimas ir L. Dambriūno rašinys tuose pačiuose Akiračiuose, kuriame griežtai pasisakya prieš siūlymą turėti išseivijoje skirtingą rašybą.

Pergalės Nr. 12 V. Kazakevičius rašo apie K. Bradūno pažymėjimą Drauge, jog dabartinėje Lietuvoje yra sekama "žemėninkais" (nuo "Zemės" almanacho, kurį suredavo K. Bradūnas). V. Kazakevičius nurodo, kad K. Bradūnas be reikalo taip populiarina savo "misiją", kuri daro įta-

Betgi K. Kubilinsko, kaip vaikų poeto, reikšmė lietuvių tautoje didelė, joki Chicagos rėksniai jo nesunaikins.

Atrodo, antikubilinskiam triukšmui vadovauja Vaičiūnas ir Radvila. Nei teoretiškai nei praktiškai jie nėra mokytojai, su mokyklomis ryšių neturi. Dar daugiau: lietuviškų mokyklų darbais ir viešais pasireiškimais jie nesidomi. Mokyklos jiems tiek pat, kiek zulusams istorija apie Vytautą Didįjį.

Su jais nereikia prasidėti, nes ko gero jie pradės tartis lietuviškojo švietimo srity nesą niekas.

Radvila anąkart grasino šauksias kažkokį susirinkimą Švietimo Tarybos pirmininkui pribauti. Mat, Švietimo Taryba laikosi pavyzdinčiai ir į šiuos niekus nereaguoja. Bet ir Radvilos susirinkimų nereikia bijoti: pernai kažkokį susirinkimą organizavo, kur turėjau būti pasmerktas aš. Nieko neišėjo. O jei kas ir išeitų, tai bėda nedidelė. Jei kas (tik ne toki niekai, kaip Radvila) suras, kad turime per daug mokytojų, ir tas perviršius esu aš, tai mielai pasitrauksiu. Gal jau ir laikas.

Bus daugiau

kos net ir į dabartinės Lietuvos poeziją ir rašo:

"Tokios savo 'misijos' viešai nėra ėmęsis dar nė vienas lietuvių klasikas, tad iš šio pavyzdžio matyti, kad kai kas išseivijos poezijoje ima sirgti nemalonia liga, kurios bacilas paskleidė visokie susibankrutavę 'veiksniai' ir 'vadotojai'. Tarybų Lietuvos literatūros mokslininkai ir kritikai gausiuose mūsų poezijos nagrinėjimuose ir studijose nepastebėjo šios visa apimančios 'itakos'. Tuo tarpu K. Bradūnas ją vis dažniau pradeda deklaruoti. Tad jam vertėtų bent rimtesnių argumentų ieškoti, nes jų neturint, jausmai ir norai -- kad ir tokio talentingo poeto -- patys savaime nieko nereiškia".

Tame pačiame žurnalo numeryje yra supažindinama ir su naujaisiais išseivų leidiniais. Minima Prano Lemberto poezijos rinktinė, O. A. Audronės (Balčiūnienės-Tamulevičiūtės) poezijos rinktinys, Vl. Šlaito eilėraščių knyga, A. Barono knygutė vaikams, J. Zmuidžino beletristikos knygutė ir kt. Apie J. Gliudą čia rašoma "Antitarybinius romanus toliau rašo Jurgis Gliuda. Naujusias jo romanas -- "Aitvarai ir giria" garbina pokario metų nacionalistus. Už šį romaną (dar rankraštelyje, atskira knyga neišleistas) jis gavo ultrareakcino emigrantų laikraščio premiją".

Nemuno žurnale (1969 m. Nr. 5) V. Kazakevičius rašo apie išseivijoje mirusį Julijų Kaupą, kurio viena pasaka -- "Kaip velnias juodaudegėis blogais keliais nuėjo" yra spausdinamas tame žurnalo numeryje.

Vytautas Kazakevičius kalba Chicagoje 1969 m. sausio mėnesį, kai svečiams iš Lietuvos koncertą ir priėmimą tada surengė Vieniybės atstovybė. Šalis Kazakevičius - E. Šulaitis.

STEBĖTOJO PASTABOS

Grupėi Vokietijoje gyvenančių lietuvių studentų pernai Lietuvoje buvo leista viešėti pas studentus Vilniuje, leista lankyti Kauną, Druskininkus, Trakus ir Elektrėnus (bet ne Klaipėdą?). Studentai įspūdį išsivežė tokį:

"Maloniausį įspūdį paliko studentijos ir inteligentijos lietuviškumas. Jis toks paprastas, gilus, kad mūsų užsieniečių lietuviškumas atrodo verkšlenimu, ne patriotizmu. Jauti, kad jie lietuviškumu gyvena, ne žodžiais, bet širdimi".

Lietuvių fondas šiemet pabarstė \$34,000 įvairiems lietuviybės reikalams. Pastovesnių vaisių be ne duos po \$2000: paskirta parama parama prof. Puzinui -- parašyti Lietuvos praistorės apžvalgą, o dr. J. Girniui -- Lietuvos filosofijos istoriją. Kada tai bus parašyta ir išleista -- net nespėjama.

Ruošiami kiti du neeiliniai veikalai, tai dr. K. Griniaus fondo planuojama Lietuvos 1900-1940 metų istorija (rodos, jau buvusi gana išsamiai apžvelgta Kapočiaus enciklopedijos specialiam tome). Rašys visas būrys autorių: J. Jakštas, Juozas Pajaujis, A. Rukša, V. Sruogienė, Pr. Čepėnas (jis ir redaguos), D. Krivickas, kun. R. Krasauskas ir H. Nagys.

Kitas veikalas -- tai J. Žilevičiaus Lietuvis vargonininkas išseivijoje (260 pusl. 60 nuotraukų).

Lėšas telkia specialiai susidaręs komitetas, nes Lietuvių fondas veikalams, kur paliečiama senųjų Amerikos lietuvių istorija, pinigų neturi...

Lietuvoje pamirėta 25 metų Klaipėdos sugrižimo į Lietuvos ribas sukaktis. Sakoma, mieste dabar yra 147,000 gyventojų, kurių 25,484 lanko įvairias mokyklas. Uostui priskirta 23 prekiniai, 295 žvejybiniai laivai. Pramonės gamyba siekianti 587 mil. rub. į uostą atplaukia iš tolimiausių kraštų laivai. Kažin, ar juose kada nors būna lietuvių kilmės jūrininkų, kurie galėtų parvežti užsieniui įdomių įspūdžių?

ALTas, VLIKas ir Bendruomenė visi trys išleido mums po atsišaukimą Vasario 16 proga. Ačiū! Maž kada sudėsite tris galvas į vieną ir iš tikrųjų ką rimto pasakysite? Tiesa -- visi nori mūsų pinigų.

Amerikoje 1957 m. Katiškie apysakos Miškais ateina ruduo, išspausdinta 1,000 egz., o Vilniuje pernai išleista 25,000 egz. tiražu. Atrodo, vilniečiai lietuvių literatūra į ateitį neša 24 tūkstančius kartų smarkiau, negu išseivai ...

V. Daujotytė Vilniaus Pergalės žurnale recenzuoja Vagos išleistą "keturvėjininko" Salio Šemerio (mokytojo Smėrausko) Granata Pavešyje, kurios pirmoji laida išėjo Kaune 1924 m. Naujojoje laidoje pridėta ir vėlesnių Šemerio eilėraščių. Daujotytė sako:

"Šemerio rinktinė skaitytojui reikalinga, nes papildo ir paryškina keturvėjininkų kūrybą, kuriai atstovavo ir neseniai išleisti K. Binkio, J. Tysliavos ir T. Tilvyčio rinkiniai".

Australijoje gyvenęs rašytojas Pulgis Andrušis parašęs amerikiečio Juozo Bačiūno, biografiją, bet rankraštis, kaip tai, kažkur dingęs... Rašytoją tai labai sukrėtė! Ar atsiras Sherlock Holmesų dingimo paslapčiai išaiškinti?

Pirmas šių metų Vilniuje einančio žurnalo Kultūros Barai numeris talpina straipsnį apie poetą Jovarą, kuriame, gaila, nutylimi jo artimi ir draugingi santykiai su Vienibye.

Sv. Antano gimnazijos Kennebunkport, Maine, pranciškoniškai neatidarys. Ją uždarė pernai, kai buvo 71 mokinyse. Susijaudinus visuomenei, susirūpino Lietuvių Bendruomenė. Skelbė spaudoje, organizacijose ir per radiją, kad atsišauktų tėvai. Pranciškoniškai pastatė sąlygą: turi būti mažiausiai 100 mokinių, už kuriuos būtų per metus mokama po \$1,000. Atsišaukė tik 12 tėvų. Gimnazijos pranciškoniškai neatidarys, tik koncentruosis Brooklyne savo namams statyti ir aukas kaupiti. Pinigas ir šventiesiems brangesnis, negu idėjos, patriotizmas ir pasišventimas visuomenei.

* Vokiečių laikraščiai Frankfurte, Weinheim, Manheim ir apylinkėse gražiai įvertino lietuvių Vasario 16-tosios gimnazijos veiklą. Sako -- Lietuvių gimnazija prisidedanti ryšius palaikyti tarp Vakarų ir Rytų.

"Apie žemaičių dievus", Jono Lasickio veikalas, iš lotynų kalbos išverstas ir išleistas Vagos Vilniuje 1969 m. pabaigoje. Jį išvertė Leonas Valkūnas, komentarus paruošė Juozas Jurginis. Originalas parašytas 16-tajame šimtmečiuje. 18 puslapių, lietuviškai -- išėjo 100 puslapių. Mat, be lotyniško teksto, pridėta komentary, paaiškinimų, fotografijų, Lasickio biografija, tyrinėjimų apžvalga, lietuviškų žodžių bei posakių paaiškinimas, supažindinimas su istoriniais asmenimis, kurie autoriui bendradarbiavo. Lasickio darbas, kaip ir Mykolo Lietuvio Fragmentai, pirmą kartą išleisti Bazelyje, Šveicarijoje 1615 m. spausdinti Konrad Waldkirch spaustuviėje.

Liberty Federal personalas

LIBERTY FEDERAL "sutuoktuvėse" apjungus Germantown Savings and Loan Association. Išklimės įvyko š. m. sausio 31 d. Dalyvių tarpe (iš k.) - kun. Melvin Floyd, Marge Homewood, sekretoriaus padėjėja iš Germantown Federal, kun. W. Hamilton Aulenbach, "Miss Philadelphia" Valerie Bobett, adv. Charles S. Cheleden, Liberty Federal prezidentas, Ona M. Cheledenienė, vykdančioji viceprezidentė ir kun. Jonas B. Gibas.

ONA CHELEDENIENĖ, Liberty Federal vykdančioji viceprezidentė ir Elena Vainiūnienė, išdininkė. Pažymėtina, kad Onos Cheledenienės vadovaujamas Liberty skyrius (Stenton ir Duval Sts.), šiemet minės 10 metų sukaktį. Šiame skyriuje nuolat vyksta dailininkų parodos, kurios sutraukia daug lankytojų.

KAIRĖJE

Charles L. Kerber, kontrolierius ir reikalų vedėjas tariasi su savo personalu. Pirmoje eilėje (iš k.) Evelyn Keough, Charles L. Kerber, Frank Day, Antroje eilėje (iš k.): Aedy Sarcewicz, Robert DiGuglielmo, Nina Petronis, Franny DiGuglielmo, Andrew Hawryliw (išdininko padėjėjas), Rose Ann Stratoš. Kontrolierius Charles L. Kerber yra vedęs Cheledenų dukrą Ruth, artistę, kuri 1961 m. dalyvavo Vienybės deimantinio koncerto programoje.

LUCY P. JURGAITES
Vairuotoja

KAIRĖJE: Elena E. Vainiūnienė, išdininkė su padėjėjais. Pirmoje eilėje (sėdi iš k.) Stasys Galvydis, Elsey Patterson, C. G. Cheleden (Liberty sekretorius), Nellie Ginkus, Antroje eilėje (iš k.): Leonora K. Balten, Diana D'Alessandro, Barbara Fahey, Willie Hall, Dolores Klavas, Gay Pino ir Elena Vainiūnienė.

BANKININKŲ ŠEIMA. - Liberty Federal Prezidentas adv. Charles Stanley Cheleden ir Ona Cheledenienė su savo artimaisiais. Iš kairės - Noreen Cheleden (marti), Ch. Kerber (žentas), adv. Ch. S. Cheleden, A. E. Martin-Marcinkevičius (švogeri), J. Alcorn (žentas), sėdi Cheledenų sūnus Charles George su savo sūneliu ir Ona M. Cheledenienė.

LIETUVAITĖS TARNAUTOJOS Liberty Federal su savo viršininke. Iš kairės: Dana Starkaitė, Loretta Misiūnas, Dolores Klavas, Leonora Kaulinis Balten, išdėtininkė Elena Vainiūnienė, viceprezidentė Ona M. Cheledenienė, Barbara Fahey ir Hedy Sarcevičiūtė.

MARGUERITE SHAW (dešinėje), Liberty Federal sekretoriaus padėjėja, tvarko mortgičių reikalus. Šioje nuotraukoje matome lietuvaitę Nellie Bik, telefonistę, I. J. Diamond viceprezidento padėjėja, Dana Starke iš mortgičiaus skyriaus ir Herbert Bobrow, kuris tvarko apdraudos reikalus.

Senatorius Percy apie Lietuvą

IŠ KALBOS PASAKYTOS JAV SENATO RŪMUOSE

"Mr. President, on the anniversary of Lithuanian independence, February 16, I call on Senators and on all other Americans to pause and reflect on the tragic situation which has befallen the Lithuanian people since their country was occupied in 1940. The courageous Lithuanians deserve the sympathy and support of all freedom-loving peoples, because they have somehow managed to maintain their historical and cultural heritage in the face of the deeply repressive measures imposed on them.

"Since the 13th century, Lithuanians have contributed importantly to the culture of mankind, in good times and bad. But today they know only bad times,

"I am especially concerned about reports that some priests are losing their permits and others are being excessively taxed. Another report states that St. John's Church, at the University of Vilnius, a beautiful edifice that I visited in 1966, will be made a museum and auditorium very soon, and that the teaching of Lithuanian literature is being distorted by measuring it against Marxist-Leninist standards. It is also said that the seminary in Kaunas is now allowed to enroll only six students a year.

"These conditions should be widely publicized in the world, because all should know that the people of Lithuania continue to bear heavy burdens. They are an admirable people, and I shall never forget their spirit under the most difficult circumstances of living".

ATSTOVŲ RŪMUOSE apie Lietuvą kalbėjo 38 Kongreso nariai. Jų tarpe Kongr. John J. Rooney iš Brooklyno, kuris tarp kitko pareiškė:

"On this 52nd anniversary of Lithuanian Independence may all of us assure our Lithuanian friends and make clear to the world -- friend and foe alike -- that the restoration of sovereignty and the return of the independence which this day commemorates are primary elements of world peace provisions for which no compromise will be considered and no barter will be tolerated. Perhaps with such assurance as this our Lithuanian-American friends and their relatives at home can find some aspect of their independence day to give them hope and satisfaction."

PHILADELPHIJOS "THE LEADER," APIE LIBERTY FEDERAL MOTERIS

The Successful Woman In The Business World Does Not Just Happen

A new awareness of the woman employee and executive has blossomed into many progressive places of business. Especially in Banking.

The unprecedented growth of financial institutions is in a strategic position to develop women of ability for managerial positions. However, there are still some financial shops that have not recognized this need for women as executives.

Fortunately this is not so at Liberty. Each one of Liberty's Offices is managed by a woman. Admittedly they had to work a little harder, longer, had to be more capable, knowledgeable and had to prove their worth before they reached the position they hold.

For instance - Helen E. Vainiunas, Treasurer Manager of our Main Office, has been with Liberty for 24 years. Helen served in every department, held every supervisory post in the organization - Accounting, Home Loan, Teller Training, and the most complex of all, now supervisor of all On-Line Operations. Besides, she is on the Board of the On-Line Corporation. Helen, a graduate of the United States Savings & Loan Graduate school, is truly a dedicated Savings and Loan personality, nationally known, who has worked very hard for every inch, every step of her progress.

HELEN E. VAINIUNAS

MIRIAM Y. SPEVAK, Ass't Vicepresident and Manager of Stenton Ave. office, has been with Liberty for 17 years. She also served in administrative capacity at Main Office, collecting knowledge and experience as she climbed the ladder. Miriam is very active in charitable and community organizations. She was President of Deborah, Heart Line Chapter and at present is on the Board of the Northwest Neighborhood Center.

LIETUVOS AVIATORIAUS, RAŠYTOJO J. DOVYDAIČIO ISPŪDŽIAI AMERIKOJE

Pernai vasarą Amerikoje viešėjo lakūnas, žurnalistas ir rašytojas Jonas Dovydaičis. Įspūdžiuose jis sakosi Chicag'e sutikęs būrelį senų Lietuvos aviatorių. --Buvusiems karo lakūnams neteko čiuptinėti vairolazdės, nes reikėjo rūpintis pastogės įsigijimu, vaikų išmokslinimu --, rašo jis.

J. Dovydaičis mini buvusius kauniečius, įsteigusius Chicagos lietuvių aeroklubą, nupirkusius lėktuvą Perkūnas.

Jaunesniosios kartos aviacijos bičiulių eilėms priskiria Architektą V. Pe-secką, inž. E. Jasiūną, statybininką Talandį. Užsime-na ir apie V. Kaminską, Kalifornijoje pasistačiusį savo konstrukcijos lėktuvą.

J. Dovydaičis apgalestauja, kad išėvijios lietuviams neprieinamas sklandymo sportas, pamėgtas Lietuvoje. Entuziastams būtų perbrangi sklandytuvo ir lėktuvo nuoma.

Apie išėvijios lietuvių literatūrą, J. Dovydaičis konstatavo: "Žinia, ji neturi gausaus skaitytojo, neturi gyvojo šaltinio -- tėvynės žemės, atgaivinančios klek-vieną kūrinių gyvenimo tiesa. Ir jei geriausi Amerikoje gyvenančių rašytojų kūriniai išimtinai remiasi praeities atsiminimais, tai apie da-

bartį naujuose veikaluose jauti miglotą, padriką, me-niniu atžvilgiu nelabai įtiki-namą žodį. Nuovargis, sku-bėjimas, amerikoniškos di-namikos negatyvūs pėdsakai dvelkia iš naujųjų knygų pu-slaply... "Kurti emigrantui rašytojui sunku. Nėra pro-fesionalių rašytojų (gal tik vienas pensininkas roma-nistas, kuriam padeda eg-zistuoti turinti darba žmo-na). Visi kiti dirba fabri-kuose ir prie rašomojo stalo sėda tik trumpu lais-vaikiu. Iš knygų nepra-gy-vensi. Ir tas, kuris rašo tokiomis nelengvomis są-lygomis, vertas pagarbos. Jis, matyt, negali nerašyti

"... J. Dovydaičis pastebi, kad neblogai materialiniu požiūriu įsikūrusi išėvijios visuomenė mieliau perka dailininkų kūrinius nei rašytojų knygas." Jis skeptiškai žiūri į kankiuos premijuotus kūrinius, ka-dangi jie premijų esą susi-laukę "daugiau už politinę pagiežą, apmaudos tulžį, negu už literatūrinę verty-bes."

Silpnėms kūriniams taik-lių įvertinimo žodžių, nepa-šykšti jaunosios kartos kri-tikai. Chicagos lietuvių jau-nimas lankas lituanistines mokyklas, bet silpnokai kal-ba lietuviškai -- neišsiver-čia be svetimų žodžių. J.

Dovydaičis baigia: "O tai, kad lietuviškas jaunimas leidžia savo leidinius, turi savo požiūrį į įvairias vi-suomenines problemas, taip pat ir bendradarbiavimą su tėvų kraštu, manau, logiškas istorinis dėsnis. Jaunieji visada peržiūri senąsias vertybes. Gyvenimas juos keičia, o jie gyvenimą."

PASITARIMAI DĖL BERLYNO

Tarp Jungtinių Valstybių, Britanijos, Prancūzijos, Vakarų Vokietijos ir Tarybų S-gos prasidėjo pasitarimai dėl Berlyno. Tarybų S-ga reikalauja, kad visas Berlynas liktų Rytų Vokietijai, kad Sude-to kraštas Vokietijos būtų gražintas Čekoslovakijai, kad Vakarų Vokietija nepriimtų bet kieno atominių ginklų. Kaip žinome, Tarybų S-ga yra sustiprinusi savo pakraščius. Į juos įeina Čekoslovakija, Rytų Vokietija, Lenkija, Lietuva ir kitos valstybės. Jei kiltų tarp Vakarų ir Tarybų S-gos karas -- šioms valstybėms vėl pirmiausiai tektų nukentėti.

PETER'S Sav. PETRAS KADAS
Bar & Grill

Jauki vieta įvairūs gėrimai. Graži salė pobūviams bei susirinkimams.

KVIEČIAME IR LAUKSIME JŪSŲ ATsilANKANT

459 Grand Street Brooklyn, N. Y. 11211 Telefonas: Evergreen 4-8698

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

REAL ESTATE & INSURANCE
John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių paraiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas
Virginia 6-1800

EXTRA!

Liberty Federal Savings Now has
Four Offices To Serve You.

Center City
202 N. BROAD
LO 7-1480

Mr. Airy
STENTON & DUVAL
LI 8-3900

Cedarbrook
1625 WADSWORTH
CH 8-5300

Germantown
128 W. CHELTEN
VI 3-4100

Philadelphia, Pa.

Special Valuable Gifts when
You Open a New Account

Plus... The Highest Rate
of Dividends in the area.

6% On Savings Certificates of \$5,000 and more for 2 to 10 years. Earns more when left to be compounded.

5 1/4% On Savings Certificates on as little as \$1,000. Earn 5.35% when left to be compounded.

5% On any amount (over \$25) on regular savings. Dividends from day of deposit to day of withdrawal payable quarterly.

**You Will Always Be A Winner
When You Save At Liberty**

Liberty Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION

Viena iš didžiausių biologijos ir medicinos paslapčių — vėžio liga. Todėl ne nuostabu, kad beveik kiekvienas svaresnis naujas žingsnis onkologijos moksle tampa sensacija. Ypač žmones domina vėžio priežasčių tyrimas.

Praeitų metų pabaigoje Paryžiaus tarptautinėje konferencijoje du amerikiečiai profesoriai D. Morton ir F. Eilber paskelbė, kad iš žmogaus sarkomos (sarkoma — jungiamojo audinio piktybinis navikas) išskirtas virusas, galintis sukelti specifinių antikūnų gaminimąsi audinių kultūrose, t. y. ne organizme auginamų normalių žmogaus ląstelių supiktybėjimą. Populiariai sakant, rastas virusas, galintis tuos audinius užkrėsti vėžiu. Šios virusinės dalelės matomos pro elektroninį mikroskopą ir yra panašios į atitinkamas seniau žinomas gyvulių leukozijų ir sarkomų daleles.

Tas mokslo atradimas sukėlė gyvą atgarsį. Ar tai kažkas labai netikėta? Ne, mokslas nuoseklus. Tiesa, faktai negailėtingi, bet vienos išvados plaukė iš kitų.

TYRIMAI NUO 1908 M.

Vėžio viruso reikšmė tiriama jau daugiau kaip pusė šimtmečio. Dar 1908 metais danas Elermen su bendradarbiais aprašė, kad virusas sukelia vištų leukozę, o 1911 metais P. Rausas pridėjo, kad tas mikroskopinis padarėlis kaltas ir dėl vištų sarkomos. Pastaruoju metu žinoma daugiau kaip 30 gyvulių navikų, kuriuos sukelia virusai. Tiesa, dauguma tų auglių — gėrybiniai: karpos ir kiti į juos panašūs.

Žymų indėlių į vėžio viruso tyrinėjimus yra įnešę virusologai ir onkologai. L. Zilber pasakė, kad Rauso virusas gali sukelti navikus įvairiems gyvuliams, ne tik vištoms. Dėl jo audinių kultūrose gali supiktybėti ir žmogaus ląstelės.

Dr. V. Berholz sukėlė leukozes ir sarkomas gyvuliams, įskiepijęs jiems žmogaus navikinio audinio beląščius filtratus. Suchumyje beždžionėms sukelta leukozė, įskiepijus joms ligonių kraujo beląščius filtratus. Dr. Timofejevski ir kiti teigia matę panašius į virusus kūnelius ekstraktuose iš žmogaus navikų.

Virusinę žmogaus navikų teoriją paremia ir anglo dr. Berkit epidemiologiniai tyrimai Ugandoje ir kai kuriose kitose šalyse. Jis ieškojo vaikų sarkomatozinio-leukozinio naviko priežasčių.

Pastebėta, kad ir sveiki žmonės yra buvę potencialių navikus sukeliančių virusų nešiotojais.

Virusai — tiek gyvulio, tiek ir žmogaus organizme — gali tūnoti visą gyvenimą, nesukeldami jokios ligos, jeigu tik papildomas cheminis arba fizinis veikimas nesukelia ląstelėje, kurioje įsikūręs virusas, negrįžtamos biologinės grandininės reakcijos. Matyti, dėl viruso dalyvavimo toje grandininėje reakcijoje ląstelė įgyja agresyvų — tokių, kaip paveldimas iškreiptas, neribotas dauginimasis — savybių, naujos ląstelių kartos jau negrįžtamai vėžinės.

VĖŽIO VIRUSAS

Vėžio virusas skiriasi nuo įprastinių infekcijų virusų. Jis įeina į ląstelę su savo nukleininėmis rūgštimis, t. y. į ląstelę įnešama svetima genetinė informacija, ir ląstelė pasidaro jau vėžine ląstele...

VIENYBĖ, 1970 m. vasario 13 d.

Įprastinių infekcijų virusas tik maitinasi ląstelės medžiagomis, paraližuoja ją kina pačią ląstelę. Naviko virusas ne taip, kaip kiti — raupų, pasiutligės, tymų, gripo ir panašūs — virusai, patenka į organizmą, ne tokiu pat būdu sukelia ligą.

Sakoma, kad auglio virusai yra palyginti silpni biologiniai kancerogenai. O kancerogenais vadinami veiksniai, galintieji sukelti vėžį.

Tikimasi, kad dabar virusų tyrinėjimai padidins kovos prieš vėžį galimybes, kad bus sukurtos naujos veiksmingesnės priešvėžinės vakcinos (įskiepijimas), nauji cheminiai junginiai, įveikiantieji kai kuriuos virusų sukeltus navikus.

Tačiau, sužinojus, kad rastas vėžio virusas, negalima paneigti ankstesnių kovos su piktybiniais augliais atradimų. Jau dabar turime gausybę neginčijamų faktų, kad, šalinant cheminius ir fizinius kancerogenus, keičiant aplinką, galima išvengti daugiau negu 70 proc. visų vėžinių ligų, sako dr. Shabad, dr. R. Doll ir kiti. Tai patvirtina ir Pasaulinės sveikatos apsaugos organizacijos ekspertai. Pavyzdžiui, žinoma daugiau kaip 400 cheminių kancerogenų, kurie, būdami gryni, sukelia vėžį gyvuliams. Apie jų poveikį žmonėms sprendžiame iš profesinių ir kitokių susirgimų.

Įtikinami faktai kaupiami jau beveik du šimtmečius, t. y. nuo to laiko, kai tą darbą pradėjo anglų chirurgas dr. P. Pott, kuris pirmas nustatė, kad kaminkrečių odos vėžį sukelia suodys.

Pašalinus žalingą aplinkos veikimą, vėžys neišsivysto. Be abejo, dalis cheminių kancerogenų yra bendri gyvuliams ir žmonėms. Tiesa, jė naviką sukelia ne iš karto, o tik po tam tikro latentinio periodo, kurio trukmė priklauso nuo kancerogeno kiekio, nuo to, kiek laiko ir į kokį audinį kancerogenas veikia, nuo kitų panašių dalykų.

Latentinis naviko išsivystymo periodas proporcingas gyvulio ar žmogaus gyvenimo trukmei. Pavyzdžiui, pelei jis tėra tik 5 mėnesiai, šuniui — 2 metai, o žmogui — nuo 5 iki 15 ir daugiau metų.

ŠEIMININKĖMS

TROSKINTA AVIENA SU POMIDORAIS

1 sv. avienos, 4 pomidorai, 1 svogūno galvutė, druskos, pipirų, cukraus, 2 lauro lapeliai, šaukštas grietinės, šaukštas miltų padažui.

Avieną supiaustyti nedideliais gabalukais ir sudėti į troškinimo indą kartu su skiltelėmis supiaustytais nuluptais pomidorais, griežinėliais supiaustytu svogūnu. Įberti pagal skonį druskos, cukraus, maltų pipirų, sumesti lauro lapelius, viską užpilti karštu virintu vandeniu ir troškinti ant viryklės ar orkaitėje, iki mėsa suminkštės. Baigiant troškinti, keptuvėje su trupčiu riebalų paskrudinti miltus, juos atskiesti troškiniu sultimis ar virintu vandeniu, supilti į troškinį, ir valgį dar 5 minutes patroškinti. Baigiant troškinti, sudėti grietinę.

Gatavą valgį išdėti į pusdubę ir apibarstyti susmulkintais krapais bei petražolių lapeliais.

Prie troškinio paduoti be riebalų virtą žemaitišką bulvių košę ar virtas bulves.

ZEMAITISKA KOŠĖ

1 sv. bulvių, 1 stiklinė miltų, 1/2 k pieno, druskos.

Bulves išvirti, nusunkti ir, gerai sugrūdus, praskiesti virintu pienu, iki košė pasidarys grietinės tirštumo. Puodą vėl pastatyti ant ugnies ir, visą laiką maišant, įsukti po truputį pilamus kvietinius miltus. Dar keletą minučių pavirinti.

Labai retas jaunas žmogus serga vėžiu. Iš vyresnių tarpo šia liga susirgimų daugiau. Kuo vyresnis žmogus, tuo didesnė tikimybė, kad jis gali susirgti vėžiu. Manoma, kad taip yra todėl, jog per ilgesnį gyvenimo gaunama daugiau kancerogenų.

VĖŽIO PRIEŽASTYS

Epidemiologiniai vėžio tyrimai vaizdžiai rodo, kad vėžys priklausomas nuo klimato ir geografinių sąlygų, nuo socialinės ir ekonominės aplinkos, nuo gyventojų įpročių bei papročių. Vienose sąlygose labiau plinta vienos vėžio formos, kitose — kitos.

Krūties vėžiui daugiausia reikšmės turi hormonalinio balanso sutrikimas dėl dažnų abortų, gimstamumo sumažėjimo, nemaitinimo krūtimi. Mitybos pobūdis ir režimas neabejotinai skatina arba stabdo skrandžio vėžio išsivystymą. Ultravioletiniai spinduliai skatina odos vėžį, o tie žmonės, kuriuos dažniau veikia radioaktyviu medžiagų spinduliavimas, dažniau suseraga baltojo kraujo vėžiu. Plaučių vėžys susijęs su rūkymu, atmosferos užteršimu suodžiais ir kitomis medžiagomis.

AR GALIMA VĖŽIU UŽSIKRĖSTI?

Vėžio, kaip ir kitų neinfekcinių, pavyzdžiui, širdies ir kraujagyslių ligų, epidemiologiniais tyrimais stengiamasi visapusiškai išsiaiškinti, kaip nuo įvairiausių aplinkos veiksnių priklauso piktybiniai augliai.

Iki šiol maža dėmesio kreipta į virusus, kitaip sakant į galimybę užsikrėsti vėžiu. Tačiau pastaruoju metu, kaupiantis vis daugiau duomenų apie virusų vaidmenį, pradėta nuosekliau stebėti žmonių kontaktus su sergančiais naminiams gyvuliams, užsikrėtimo nuo jų galimybes. Iki šiol įtikinamų duomenų, ar galima užsikrėsti, ar ne, neturime.

Jei vėžį lyginsime su iki šiol vadintomis užkrečiamomis, arba infekcinėmis ligomis — gripu, tymais, pasiutlige ir panašiomis, tai vėžys nėra užkrečiama liga.

SVARBU ANKSTI PASTEBĖTI VĖŽIO VYSTYMĄSI

Teiginys, kad tiesioginė auglių priežastis — virusas, paliko neįrodytas. Virusas gali būti visų aplinkybių pakeleiviu. Daugiausia turime duomenų įrodymui, kad vėžys yra polietiologinė, t. y. daugelio priežasčių sukeliamą, ligą. Tame priežasčių komplekse virusui tenka ir, matyt, teks ne pagrindinė, ne lemiamoji vieta.

Apie vėžio priežastis iš viso žinome jau nemaža, kur kas mažiau — apie tai, kaip atsitinka, kad staiga įprastiniai mus supantieji dalykai vieną kurį žmogų ar daugelį žmonių ima veikti stipriau, kokie procesai vyksta organizme, kol sukeliamą vadinamoji vėžio liga. Atsakymo čia tikimasi iš molekulinės biologijos, genetikos ir kitų mokslo sričių, kurių sparti pažanga, septyn myliai žingsniai atveria kovai su vėžiu gerą perspektyvą.

Kovos su vėžiu taktika artimiausiais metais neturėtų iš esmės keistis. Jos pagrindą palieka higieninė profilaktika ir ankstyvas vėžio bei ikinavikinių susirgimų pastebėjimas, masiniai profilaktiniai gyventojų sveikatos tikrinimai.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

CHICAGOS FUTBOLININKŲ SUSIRINKIMAS

Chicagos liet. futbolo klubo Lituania sausio 25 įvyko metinis narių susirinkimas, kuriam pirmininkavo klubo pirm. dr. J. Ringus, sekretoriavo -- R. Kožėnas; išrinkta nauja gausi valdyba: dr. Ringus, R. Kožėnas, L. Juraitis, V. Kaveckas, J. Ilčiukas, J. Kaunas, P. Gudaitis, K. Matutis, K. Baltramonas, L. Kavaliauskas, A. Stakėnas, J. Venckauskas ir keli kiti. Iš kasininko F. Lukausko pranešimo paaiškėjo, jog klubo metinis biudžetas siekė \$3,000. Klube yra 200 narių, kurių didesnė dalis yra nariai-rėmėjai. Šis klubas šiemet minės 20 metų sukaktį. Jo pirmininkais per dvidešimtmetį yra buvę: E. Venglianskas, V. Numgaudas, E. Sulaitis, J. Vlsocis, R. Kožėnas, J. Juška, dr. Ringus ir kt.

KAUNO ŽALGIRIS -- PIRMŲJŲ EILESE

Kauno Žalgirio vyrų krepšinio komanda ši sezoną žaidžia puikiai. Po 16 rungtynių turi 13 pergalių. Jie yra antroje vietoje, tik vienu tašku atsilikę nuo Maskvos CASK (centrinio armijos sporto klubo). Su 12 pergalių yra Kijevo Strojtelis, o su 11 Leningrado Spartakas. Penktoje vietoje su 10 pergalių yra Tartu Kalevas, Rygos ASK -- ilgą laiką buvęs Tar. Sąjungos meistris, yra uodegoje -- 10-je vietoje (iš 12 komandų) su trimis pergalėmis.

Tar. Sąjungos moterų pirmenybėse, kurios dar tik neseniai prasidėjo, gerai žymiai Vilniaus Kibirkštis, iš 5 rungtynių -- su keturiomis pergalėmis. Kita Lietuvos aukštosios lygos komanda -- Kauno Politechnika, iš 5 susitikimų -- teturi tik vieną pergalę.

Vilniaus Statybos vyrų krepšinininkai pradėjo varžybas dėl perėjimo į aukščiausiąją lygą. Galimas daktas, jog ir vyrų Lietuva turės dvi komandas stipriausioje grupėje.

SPORTO KRONIKA

S. Amerikos liet. krepšinio ir tinklinio pirmenybės įvyks Chicagoje balandžio 18-19 dienomis.

● Ontario (Kanados provincija) stalo teniso pirmenybėse torontietis lietuvis Paulius Klevinas laimėjo dvi pirmąsias vietas -- berniukų ir jaunių grupėse. Almis Kuolas užėmė II vietą vyrų grupėje.

● Sausio 17 d. Toronte įvyko S. Amerikos Pabaltiečių sporto federacijos suvažiavimas, kuriame lietuvius atstovavo: V. Jokūbaitis, K. Lukošius, A. Kuolas, J. Balysys, A. Supronas ir S. Krausauskas. Sudarytas 1970 pabaltiečių sporto varžybų planas. Jas beveik visas šiemet vykdys latviai. Krepšinio ir tinklinio varžybos bus gegužės mėn. Chicagoje, Stalo teniso -- balandžio mėn. Toronte, plaukimo -- Toronte balandžio mėn., golfo -- Detrolte rugsėjo mėn. ir kt.

● Jau yra paskelbti naujos S. Amerikos liet. sporto vadovybės rinkimai, kuriuos vykdys S. ALFASS gerbės teisimas (J. Gustainis, kun. P. Baltakis ir H. Stepaitis). Kandidatų nominavimo terminas -- vasario 17 d. Kandidatų sąrašai siunčiami J. Gustainiui, 179 Cassandra BLVD., Don Mills, Ontario, Canada.

„KONTRABANDA“

Vieną lietingą popietę Paryžiaus pakraštyje, šalia multinės, sustojo karieta. Vienas iš multininkų, matydamas aklina uždarytus karietos langus, paklausė, ar nėra viduje kokių nors draudžiamų pervežti prekių. Tuo momentu atsidarė karietos langas, kuriame pasirodė vyriškas veidas.

Ponai, -- sušuko vyras iš vidaus. -- Manau, kad šioje karietoje nėra kitokios kontrabandos, išskyrus mane ir mano genijų.

Tas vyras buvo Volteras, grįžęs iš Tremties į Paryžių.

TELEFONO PRIEŠAS

D. Mendeljevas (1834 - 1907), periodinės elementų sistemos kūrėjas, nekentė telefonų ir nepagaidavo turėti jį savo namuose.

- Jei įsivesčiau telefoną, - sakydavo jis, - neturėčiau nė valandėlės laisvo laiko. Niekas man nereikalingas, o jei aš kam reikalingas, prašom pas mane ateiti.

Anglijos karalius Jurgis II sužinojo, kad turi būti griežtai nubaustas vienas žurnalistas, kuris, norėdamas anksčiau už kitus savo kolegą turėti karaliaus sosto kalbą, pats ją parašė ir davė spaudai. Karalius pasiūkė teisingumo ministrą ir liepė nebausti žurnalisto. Jis tarė: - Man rodos, tsaai žurnalistas ne per daug nusikalto. Lyginau jo kalbą su manąja ir pastebėjau, kad jo yra daug geresnė.

PACIJENTĖ: - O kas atsitiko su tuo plaktuku?

GYDYTOJAS: - Ranka, matot, daug švelnesnė už plaktuką...

JUOZO BANDŽIUKO BARAS IR RESORANAS

Cia vaišinsitės ir vaišinsitės ne tik Amerikos veik visais gėrimais -- alumi, vynu ir dar stipresniais. Gausi ir importuota iš Europos ir kitų kraštų. -- Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais.

KABARETAS - ŠOKIAI

110 - 12 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

Telefonas 846-9286

TARKAINIAI

Vienybė kada tai turėjo Tarką, kuri pritarkuodavo skanių lietuvių blynų. Gal neatšipo dantys pritarkuoti naujų?

Tautinės naudos gal nešty ir atnaujinta Šventakuprių partija? Juk ji gyvena principu, kuriuo gyvena kapitalizmas ir komunizmas: "Visos kupros lygios, tik vienos lygesnės, negu kitos"?

Jurgis Pakštiranka rašo: seniau būdavo mada bučiuoti rankas kunigams, vėliau moterims. Kažin ką bučiuoja "ateities žiedas" -- lietuviški hip-piai?

Mišką kertant, skiedros lekia. Už tarnybą Lietuvai pensiją Sidzikauskui moka ne Lietuva, bet Amerika.

Amerikos lietuvis Rudis tik Indijoje tegalėjo susitikti su Lietuvos Paleckiu, nes ten tuo metu su puolė ir Indijos Gandžio principas ir lietuviškos komedijos pavadinimas -- Nesipriešink!

ALTas ir Jungtinis fondas nori, kad būtų viena bažnyčia, dvi kolektos, bet kad vienam tektų baronka, o kitam -- skylė.

Lietuvos piliečio teisių savo valia išsižadėjęs VLIKas kelia audrą vandens šaukšte su Lietuvos diplomatais, kurie teisėtai aukštynėse sėdi. Gėnys margas, pasaulis dar margsnis!

Jūsų SUPA GARBA

CALL US FOR **Liquor CUT RATE** L 871

SAVE ON YOUR FAVORITE BRANDS

GOLDSTEIN Liquor Store

DOMESTIC & IMPORTED WINES & LIQUORS

FOR DELIVERY PHONE VIRGINIA 9-7669

NEAR FOREST PARKWAY

8427 JAMAICA AVE WOODHAVEN, N. Y.

SERV-WELL ROOFING CO. INC

DENGIA STOGUS IR METALU APGAUBIA KAMPUS IR KRAŠTUS

STOGE ĮRENGIA LANGUS

ATLIEKA SKARDOS, DERVOS, SLEITO, TILE, SHINGLE ROOFING. GAMINA ASBESTO ASFALTO SIENAS

VI 6-9519 ir VI 8-3800

77-20 101st AVE., OZONE PARK

Frank Brukas kalba lietuviškai

MIRUSIEJI

KRISTUPAS JANKUS

Kristupas Jankus, mirė sausio 8, Toronto, Ont., Kanadoje. Gimęs 1900 m. spalio 31 Bitėnuose, prie Rambynų kalno, nuo kurio kitoje Nemuno pusėje buvo matyti Mažosios Lietuvos kultūrinis centras Tilžė.

Tai patriarcho Martyno Jankaus sūnus. Dėl nelaimingo atsitikimo savo tėvo spaustuviėje, vos 7 m. amžiaus būdamas -- neteko regėjimo. Iš Braille alfabeto, pirštais apčiuopiamųjų raidžių išpaudų ženklų knygų buvo plačiai apsiskaitęs. Buvo ir gana muzikalus -- grojo smulku ir mokėjo dainuoti daug senoviškų lietuviškų dainų. Gyveno Toronte pas vyriausią seserį Elzę Jankutę, iš jaunų dienų žinomą lietuvių pagonių tikybos aukuro kurstytoją vaidilutę, dabar jau peržengusią šimtmečio tretyji kėtvirtį.

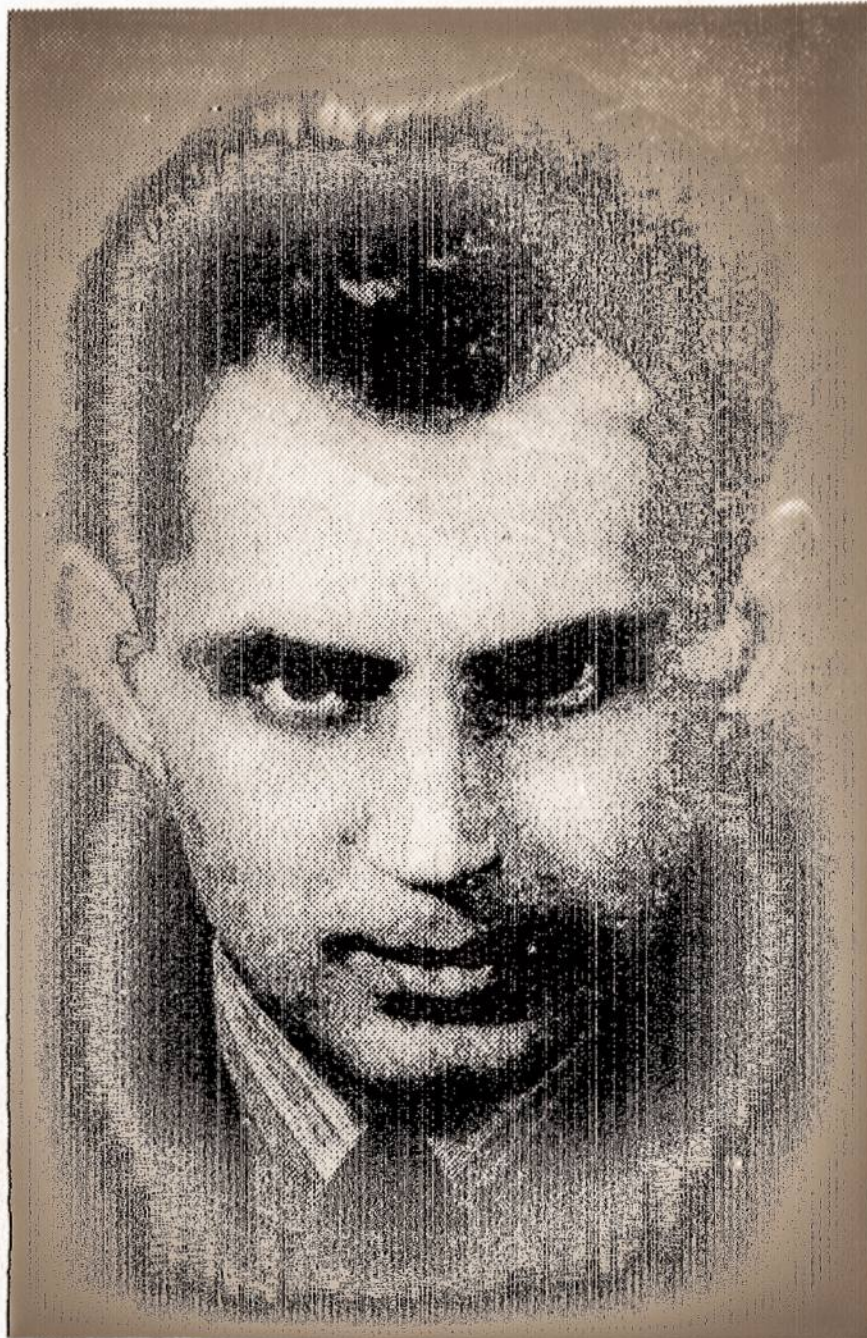
Liko ir dar dvi seserys, patriarcho dukterys, Urtė Chicagoje ir Eda, pirmiau gyvenusi Montrealyje, dabar persikėlusį pas vyriausiąją seserį į Torontą.

L. RUTENBERGAS

L. Rutenbergas, gimęs ir gyvenęs įvairiais laikais Lietuvoje, sausio 22 mirė Maskvoje. Apie jo mirtį paminėjo net New York Times sausio 29. Vilniaus Tiesoje aprašymas tilpo sausio 24. Maskvoje jis dirbęs ūkinį ir visuomeninį darbą. Times primena, kad jis 1931 m. buvęs New Yorke, kaip Amortorgo direktoriaus pavaduotojas. 1932 m. grįžęs į Maskvą. Jis gyvenęs taip pat Izraelyje, atstovaudamas Britų įstaigą, kur 1942 m. mirusio savo brolio Pinhas biznyje sėkmingai darbavęsis.

JUOZUI MISIŪNUI MIRUS,
JO SŪNUI RAYMONDUI IR ŠEIMAI,
TAIP PAT IR KITIEMS ARTIMIESIEMS
GILIĄ UŽUOJAUTĄ REIŠKIA
ANTANAS VIKRIKAS SU ŠEIMA

Paryžiuje mirė Antanas Liutkus

Antanas Liutkus, Lietuvos atstovybės Paryžiuje sekretorius mirė vasario 10. Buvo gimęs 1906 m. birželio 17, Leckavoj, Mažeikių apskr. 1931 m. Kaune baigė teisės. Nuo 1927 m. tarnavo Valstybės kontrolės įstaigoj, nuo 1933- Užsienio Reikalų Ministerijoje. 1936 m. buvo paskirtas Lietuvos Paštuntinybės Paryžiuje at-tache, 1938 m. tos pačios paštuntinybės II sekretorium ir prekybos skyriaus vedėju.

Buvo dailininkas. Kaip toks, pirmą kartą pasirodė Nioje 1945 m. prancūzų moderniojo meno parodoje. Buvo Villefranche nepriklausomųjų dailininkų sąg-os nariu, 1954 m. Bretaugalerijoje, Paryžiuje suruošė savo kūrinių parodą.

Jonas Lisauskas sausio 19, sulaukęs 75 m. amžiaus mirė Wheeling, West Virginia, kur iš Maspetho prieš 4 metus išvyko į pensiją išėjęs gyventi. Palaidotas sausio 22.

Gimęs Lietuvoje Alovės kaime, Putropių valsčiuje.

Liko žmona Emilija, 3 dukterys: Ona, Mina ir Elena. Liko trys broliai: Petras, Vincas ir Kazmieras. Iki pat mirties buvo Maspetho lietuvių piliečių klubo narys.

Jonas Tamašauskas, 80 m. amžiaus mirė Lowell, Mass. Liko sūnus Julius ir Albinas.

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY · MUTUAL FUNDS · INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, apdraudęs,

federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymų, pirmūmi piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausių kitais reikalais. — kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue

Woodhaven, N. Y. 11421

BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO PRIEMONĖMIS Į VISAS PASAULIO VIETAS

Atdara kasdien nuo 9 v.r. iki 9 v. vakaro

HORN DENTAL LABORATORIES

APTARNAUJA NEW YORKĄ

77-20 101st AVENUE

OZONE PARK, N. Y. 11417

Tel. VI 5-7730

Kalba lietuviškai

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

Charles J. Roman Funeral Home

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Koplyčia laidotuvoms Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

WHITE HORSE

Tavern

BARAS IR RESTORANAS

Duodami polaidotuviniai pietūs.

86-16 Jamaica Ave.
WOODHAVEN, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

CARPENTER

CABINET
MAKER

CUSTOM BUILT

CABINETS

• BOOKCASES • ANTIQUE REPAIRING
FORMICA WORK SPECIALISTS

AUGUST VILENIŠKIS
119-20 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.

VIRGINIA 7-5760

VIENYBĖ

• Solistė Teresa Žylis-Gara, dainavusi Metropolitan operoje Mozarto Užburtoje Fleitoje, yra Vilniuje gimusi. Ji dainuos Mozarto Figaro vestuvėse, kovo 30, bal. 3, 11, 15.

• Aleksandra ir Vytautas Kašubai, New Yorko lietuviai dailininkai, vėliausiu laiku gauna daug užsakyimų puošti Amerikos dangoraižių patalpas. Tarp jų: San Francisco, Cal. ir Portland, Oregon bankuose, Rochester, N. Y. Technologijos institute, Chicagoje — naujam 80 aukštų First National Bank, Baltimore, Md. dviejose aukštesnėse mokyklose, Washington, kur yra lietuvių koplyčia, Prudential rūmuose Bostone, Buffalo, N. Y. universitete ir kitur.

• ALGIRO KĄČANAUSKO vadovaujamam Apriškimo parapijos chorui sausio 25 d. išrinkta choro v-ba: pirm. Vytautas Radzivanas, vicep. Vytautas Senken, išdininkas Jonas Jankus, sekretorė Gloria O'Brien, knyginkė Angela Minsevich. Ruošiamasi išleisti plokštelę, kun. Šukio parašytas lietuviškai mišias.

• LIETUVIŲ FONDO vajeaus komiteto pirmininku išrinktas — dr. Juozas Kazickas, vicep. — Antanas Sabalis, izd. — kun. Viktoras Dabušis, sekr. — Jadvyga Vytuvienė. Ruošiama kviestinų į Fondą, kartoteka. Jai vadovaus Jadvyga Vytuvienė, Komisijoje: Saulius Arūnas, Henrikas Miklas, Jurgis Montvila, Kęstutis Nemickas, Aigis Vedeckas. Pramogai ruošti komisija: Vedėju — Aleksandras Vakselis. Nariai: Aldona Gerulaitienė, Jonė Klaukienė, dr. Janina Snieskienė, Mirga Šulaitienė, Nijolė Valaitienė. Informacijai vadovauja Paulius Jurkus, talkina Antanas Diržys, dr. Jokūbas Stukas, Romas Kezys.

• Muz. Lūdo Stuko vad. Žibuoklių sekstetas atliks dalį meninės programos Stepono ir Valentinės Minkų vadovaujamos radijo programos 36 metų minėjime kovo 15 d. Lietuvių Piliiečių Klube, South Boston, Mass. Tai seniausioji lietuvių radijo programa Naujoje Anglijoje. Minėjimo programoje bus talentų popietė ir "Miss Lithuania" balius.

DAILININKAS K. ŽOROMSKAS, kurio "One Man Show" nuo vasario 17 iki kovo 7 vyksta Phoenix Galerijoje (939 Madison Ave., New York City). Yra išsistatyta 15 dailininko nutapytų darbų. Plačiau apie parodą recenzuos Vienybės bendradarbis.

• VIENYBĖS kaimynystėje parduodamas geras dviejų šeimų namas Linwood St. ir Jamaica Ave apylinkėje. Nuomos kaina kontroliuojama. Prašomi kreiptis tik pirkėjai, ne agentai. Telefonuokite 464-1283.

North Hempstead pareigūnas Robert C. Meade Long Island lietuvių delegacijai įteikia Vasario 16-osios proklamaciją. Iš kairės: Mykolas Cibas, Operetės Choro vadovas, Kęstutis K. Miklas, Batūno pirmininkas, Eufemija Cibienė, Elena Miklavienė, Danutė Alilionienė ir Anicetas Simutis, Lietuvos Gen. Konsulas New Yorke.

KEISTINI ŠŪKIAI

Tęsinys iš 1 psl.

Ir kai tokias žinias skaitau, visada prisimenu Lietuvos girdėtus buvusių žemių savininkų žodžius. Girdi jų nekas priversta į kolūkius nevarė, o jie tik buvę apdėti dideliais mokesčiais, kurie ir priverstę prašyti būti priimamais į juos.

Kiek tada buvo širdgėlos! Kiek žuvo nekaltų aukų! O po to sekė ilgi, sunkūs metai. Dabar tie patys buvę ūkininkai sako jau nebenorėtų privačių ūkių, kuriuose jie nuo aušros iki sutemos plūkdavosi besirūpinami, kaip iš tų ūkių pragyventi, kaip vaikus išmokyti ar į svetimas šalis išleisti, kad nereiktų ūkio režiais dalyti.

Ir kai dabar iš čia apsilankiusiųjų turistų girdžiu tokias pat kalbas kartojant, aš prisimenu vienos Amerikos unijos vadą, kuris spiriamas žurnalistų, pasakyti — kodėl jis verčia darbininkus streikuoti, kuomet jie yra patenkinti, atsakė, kad žmonės ne visada žino kas jiems yra geriau! Jis, mat, savo unijos narius norėjo aprūpinti geromis pensijomis, dirbant gauti atitinkamas darbu poilsio dienas.

Dabar man tie žodžiai vis dažniau prisimena, ir vis labiau pradėdu abejoti: ar žmogus žino kas jam geriau?

Taigi, ir siekiant Lietuvos nepriklausomybės, turėtų būti įsidėmėtina viena tiesa: Lietuva, kokla ji stovi pasiskelbusių dabartinių jos generolų galvoje, tokia niekada nebėbus. Gyvenimas atžagartom neina. Bet tai nereiškia, kad mes neturėtume skelbti pasauliui dabartinio jos stovio. Tik skelbti ne lentomis, išrašytais negudriais šūkliais o gyvu žodžiu. Ir tąjį darbą turėtų atlikti mūsų vaikai, kurie yra ir išmoksinti ir turi ryšių su Amerikos visuomene.

Bet pirma negu to iš jų reikalauti, juos turime supažindinti su dabartine Lietuvos buitimi. Supažindinimas turėtų būti ne jiems pamokslininkaujant, kedenant praeities karo įvykius ir lietuvių kančias Sibire, o leisti jiems patiems susipažinti su ta šalimi dabar. Tegu jie važiuoja į savo ar tėvų gimtąjį kraštą ne tik pavieniais, bet ir ištisomis ekskursijomis. Tegu tie jauni žmonės užmegstų su Lietuvos žmonėmis draugystę, tegu sugrįžę pasikeistų dovanomis.

Kuomet mūsų sūnui ar dukteriai iš tén parašys, kad jam paslystą šventėms vilnioni šalikėli turėjo išsipirkti 30 rublių muito kaina, arba kitas asmuo gavęs pusbačius, paminės, kad jie buvo apdėti 25 rb. muito, — tada nereikės jaunimui sakyti kas Lietuvą valdė! Jis tą tiesą supras, pajus okupanto varžtus, ir kai jis, atsiradęs Vilniuje, negaus leidimo aplankyti giminių ar kitų Lietuvos vietovių, o bus verčiamas pasitenkinti tik pabūvojimu Vilniuje.

Jaunimas yra labai jautrus, ir sugrįžęs iš viešnagės, neišs nebylys. Jis tą tiesą pasauliui skelbs neraginamas, ir tuo tikrai bus atsiekama daugiau, negu visokiomis rezoliucijomis, važinėjimais bei bereikšmiais mitingais. Sakyčiau, kad žymi dalis pinigų, surenkamų Lietuvai laisvinti, turėtų būti skiriama jaunimo ekskursijoms į Lietuvą.

Tik pažinus priešą, sužinosi kokiu ginklu galima efektingiau kariauti.

O žmonės, kurie bėgdami iš Lietuvos buvo prisiėmę ambasadorystės pareigas, turėtų ramia sąžine išeiti į pensiją ir pasitenkinti sekant jau savo vaikų ambasadorystę.

Skaitytojo auka Vienybei paremti

Į Zigmo Jankausko atsišaukimą, sukelti fondą Vienybei palaikyti (sausio 16 d. laidoje), tuojau atsiliopė mūsų skaitytojas iš Bexley, Ohio, Antanas Bacėnas. Atsišaudamas šimtine, Bacėnas rašo:

Mano Gerbiamieji Vienybės laikraščio leidėjai, redaktorai ir administratoriai:

Nebijokite savo laikraščio skaitytojų ir geros valios lietuvių prašyti pagalbos tai mūsų gražiai ir įdomiai Vienybei leisti. Paskaitę Zigmo Jankausko iš Philadelphijos atsišaukimą, esame visi sujaudinti. Esu tikras, kad tokių gerų skaitytojų Vienybės šeimoje atsi-

ras daug. Vieni Vienybei padovanos šimtine, kiti daugiau, o kas neišsigalės tiek, kiek galės. Laisvė, Vilnis, taip pat kiti laikraščiai kasmet surenka po \$10,000 — \$15,000, kartais daugiau.

Kodėl Jūs, Vienybės leidėjai negalite prašyti pagalbos, kada mes visi žinome, kad Jums pagalba būtina reikalinga? Prašykite — nėra nusižengimas. Prašyti galima visko. Už prašymą niekas nebaudžia.

Zigmas Jankauskas per mūsų visų Vienybę žadėjo Jums padovanoti \$100. Ar savo pažadą jau išpildė? Jei ne — paprašykite, kad išpildytų. (Z. Jankauskas daugiau negu keleriojai išpildė. Redakcija).

Pagelbėti Vienybei toliau eiti ir kitus paskatinti pagalbą siųsti, pridedu gražią žalmargę šimtine. Norėčiau kiekvienoje Vienybės laidoje skaityti tokius ir kitų vienybiečių laiškus su šimtinėmis, o kas išgali ir su tukstantinėmis.

Tegul mūsų laikraštis Vienybė ne tik eina, bet eina dažniau, didesnis, gražesnis ir dar turtingesnis su pulklomis nuotraukomis.

Nuoširdus Jūsų skaitytojas,

ANTANAS BACĖNAS

Bexley, Ohio
1970 m. vasario 11 d.

VIENYBĖ, 1970 m. vasario 13 d.